

◇ **Организатори Међународног сајма „Трг од књиге“**

- ◇ Општина Херцег – Нови
- ◇ ЈУ Градска библиотека и читаоница Херцег – Нови
- ◇ ЈУК Херцег фест
- ◇ НВО Књижевна заједница Херцег – Нови

◇ **Организациони одбор:**

Радован Божовић, Невенка Митровић, Биљана Ивановић

◇ **Савјет:**

Проф. др Мило Ломпар
Др Горан Максимовић
Зоран Живковић
Гојко Божовић
Јанко Брајковић
Желидраг Никчевић
Невенка Митровић

◇ **Књижевни критичар:**

Желидраг Никчевић

- ◇ На „Тргу од књиге“ додијељују се плакете за:
**издавачки подухват и
најбоље ликовно опремљену књигу**

◇ **Жири:**

Желидраг Никчевић, Ратомир Павловић, Добривоје Петровић

◇ **PRESS служба и редакција Билтена "Трга од књиге"**

Витка Вујновић
Драгана Влаовић

ЈУ ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА И ЧИТАОНИЦА ХЕРЦЕГ- НОВИ ИЗМЕЂУ ДВА САЈМА

"БИБЛИОТЕКЕ: ЛОКАЛНЕ КАПИЈЕ ЗНАЊА"

„У духу UNESCO-вог Манифеста о јавним библиотекама, који ове институције промовише у „локалне капије знања“, јасно дефинисану концепцију дјелатности настојимо употпунити новим сазнањима, која су тренд у модерном библиотекарству, као и драгоцјеним позитивним искуствима развијених библиотека. Настојимо ићи у сусрет потребама корисника и не заостајати за убрзаним напретком библиотечке дјелатности и нових технологија.

Библиотека је умрежена у информациони систем COBISS Црне Горе, односно међународни систем чије су чланице бројне: националне, универзитетске и народне библиотеке са подручја бивше Југославије, чији је аутор и носилац Пројекта Институт информационог знања из Марибора (IZUM). Уговор о умрежавању Библиотека је склопила са ЦНБ „Ђурђе Црнојевић“ са Цетиња, који је носилац Пројекта COBISS Црне Горе. Институт информационог знања из Марибора (IZUM) донирао је Библиотеци опрему (три рачунара, штампач и бар код читач), а њихови стручњаци инсталирали су програм и тестну базу. У COBISS центру ЦНБ (Цетиње) шесторо упослених су већ успјешно завршили први курс.

У оквиру пројекта Завичајна библиотечка збирка Боке Которске започето је годинама планирано библиографско истраживање фондова националних библиотека ЦНБ „Ђурђе Црнојевић“ – Цетиње и НБС – Београд. Истраживање је обављано на основу базе дезидерата која садржи више од 5000 библиографских јединица и представља систематско прегледање комплетних наслова научне и стручне периодике, за које постоје индиције да садрже радове темаски везане за Боку Которску, или су у њима заступљени аутори из Боке. Прегледано је више од 100.000 страница текста, селектовани радови (око 1000) су архивирани електронски и на папиру. У оквиру истог Пројекта настављен је рад на скенирању старе бокелске периодике. Завршен је Шематизам епархије бококоторско-дубровачке и спичанске: 1874-1912., *Catalogus cleri:1841/1911.* и неколико наслова монографских публикација (уникати) који су често предмет интересовања корисника.

Уз 24 програма на Тргу од књиге у Библиотеци су реализовани и разноврсни, стручно осмишљени програми: књижевни, изложбе, гостовања домаћих и страних писаца, као и стручна предавања и радионице.

Представљени су следећи наслови: „Српска колективна кривица“ Проф. др Драгана Симеуновића, „Карамба“ Мари Луиз Геј, „Путовање са мојом породицом“ Дејвида Хомела и „Руски прозор“ Драгана Великића.

Изложбе: „Канадска путујућа изложба књига : савремена канадска књижевност и издаваштво“, „150 година Горског вијенца“ (Изложба Централне народне библиотеке) биле су веома добро посјећене.

За библиотекарe, наставнике из Херцег-Новог, Котора, и Будве организовали смо предавања и радионице: „Школа креативног писања“ – предавач Александра Вићентијевић и „Рад са дјецом са развојним тешкоћама у библиотеци“ - предавач Биљана Данић-Грбић, а учествовала су дјеца из херцеговских основних школа.

Издавачка дјелатност је реализована према плану. Публикована су два наслова: Бока : зборник радова из науке културе и умјетности, бр. 27 и Медитеранска загонетка: Бока и Бокељи, аутора Слава Стојковића (заједничко издање са Нолитом).

У оквиру рада Матичне службе Библиотеке обавили смо обилазак библиотека са подручја наше Општине и библиотекама из наше матичне надлежности и понудили стручну сарадњу кроз различите сервисе. Стручно усавршавање остварили смо кроз учествовање на следећим стручним и научним скуповима: Међународна конференција „Дигитализација културног и научног наслеђа“, Цетиње 23-25. септембар; Међународни научни скуп „Информациона писменост и доживотно учење“, Филолошки факултет, Београд, 5-7. октобар; Конференција „COBISS – подршка интеркултуралном дијалогу“, Марибор, 26-30. новембар и Курс „Кориштење програмске опреме COBISS/2 – каталогизација“, Цетиње 10-15. децембар.

Рад са дјецом одвијао се кроз следеће програме: Прва посјета Библиотеци, Часови у Библиотеци, Игротека и бајкотекa, Поподне у Библиотеци...

Из рада са корисницима у 2007. издвајамо следеће податке: евидентирано је 17938 појединачних посјета, издато на читање 29348 публикација, магационирано 36000 коришћених публикација, приновљено 3465 јединица библиотечке грађе, међубиблиотечком позајмицом за кориснике обезбијеђено 387 публикација, урађено више од 45000 претраживања у електронским базама података, селектовано и копирано 6153 јединице прss kliping-a ...

Установа је остварила веома успјешну сарадњу са великим бројем библиотека, издавачких кућа, културних институција, као и значајним бројем писаца и сарадника часописа Бока.

(Невенка МИТРОВИЋ, директор ЈУ Градска библиотека и читаоница)

ПРОГРАМ

21. 07. (понедељак) 20:30

КОКТЕЛ ДОБРОДОШЛИЦЕ (у Библиотеци)

ПОЗДРАВНА РИЈЕЧ – градоначелник Херцег-Новог **ДЕЈАН МАНДИЋ**

БЕСЈЕДА НА ОТВАРАЊУ – писац **ТОМАС ВЕНЦЛОВА**

ЗИМСКИ РАЗГОВОР / Томас Венцлова

(Говоре: Томас Венцлова, Гојко Божовић и Бисерка Рајчић, преводац)

КОНЦЕРТ (дуо гитара и хармоника)
СРЂАН БУЛАТОВИЋ и ПРЕДРАГ ЈАНКОВИЋ

22. 07. (уторак) 21:00

ΠΑΙΔΕΙΑ (Београд) – АЛБЕР КАМИ : сабрана дјела (Есеји)

(Говоре: Петар Живадиновић, директор Паидеие
и Милена Ђорђијевић, уредник)

АРХИПЕЛАГ (Београд) – АНТЕНА / Адам ЗАГАЈЕВСКИ

(Говоре: Гојко Божовић, директор и уредник Архипелага
и Бисерка Рајчић, преводац)

ПУТ ДО КЊИГЕ / Миле Грозданић

(Говоре: Проф. Миле Грозданић, Проф. др Ратко Божовић, Бошко
Мијановић и Желидраг Никчевић, књижевни критичар)

(Награда за најљепше опремљену књигу на Београдском сајму 2007.)

23. 07. (сриједа) 21:00

СЕРВАНТЕС МЕЂУ ШЉИВАМА / Радивоје БОЈИЧИЋ

(Говоре: Радивоје Бојичић и Желидраг Никчевић, књижевни критичар)

СЛИО (Београд) - МАЛЕ ТАЈНЕ / Горан Марковић

(Говоре: Горан Марковић и Зоран Хамовић, директор и уредник Клиа)

ИСКУШАВАЊЕ ФИЛМА :

Живко Николић и његово филмско дјело

Мато и Божена ЈЕЛУШИЋ

(Говоре: Мр Божена Јелушић и Желидраг Никчевић)

(Пројекција документарних филмова: МАРКО ПЕРОВ и ПРОЗОР)

МЕЂУНАРОДНИ САЈАМ КЊИГА
"ТРГ ОД КЊИГА"
ХЕРЦЕГ-НОВИ, 21-28. ЈУЛ 2008.

"Дођите моји најбољи пријатељи,
моје књиге, и поведите ме"
А. Каули

24. 07. (четвртак) 20:30

КУЧЕ КОЈЕ НИЈЕ УМЈЕЛО ДА ЛАЈЕ

Дјечији умјетнички центар – Подгорица

(Драматизација и режија Давор Драгојевић; лутке и сценографија Сашка Моштрокол; играју: Дијана и Давор Драгојевић)

ГРАД У КОМЕ СУНЦЕ РАСТЕ

Вече посвећено Драгану РАДУЛОВИЋУ

(Сценарио Јелена Ђоновић; наступају: Дејан Ђоновић, дјеца
вокални солисти из Херцег-Новог и КСЦ Диано)

ЈАСЕН (Београд) - СТУДИЈА О БОГОРОДИЦИ / Мирјана ТАТИЋ-ЂУРИЋ
(Говоре: Проф. др Драго Перовић и Слобо Станишић, проф.)

РН : роман / Драшко МИЛЕТИЋ

(Говоре: Драшко Милетић и Желидраг Никчевић)

(Роман је ушао у најужи избор за Нинову награду за 2007.)

25. 07. (петак) 21:00

ЈУ ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА И ЧИТАОНИЦА ХЕРЦЕГ-НОВИ

БОКА 27 : Зборник радова из науке, културе и умјетности

(Говоре: Зорица Чубровић, др Ђорђе Бубало и Проф. др Дарко Антовић)

НОЛИТ (Београд) - ПАД РУСКОГ ЦАРСТВА / Сава ЖИВАНОВ

(Говоре: академик Драгољуб Живојиновић, Проф. др Сава Живанов и
Зоран Живковић)

МЕСЕЧЕВА РОСА / Теодора ТАРА

(Говоре: Теодора Тара и Катарина Брајовић)

26. 07. (субота) 21:00

СВЕТИГОРА (Цетиње) - ЕДИЦИЈА СВЕТИТЕЉИ

(Говоре: Митрополит црногорско-приморски господин Амфилохије и
протојереј Гојко ПЕРОВИЋ)

ДУХ И РАЗУМЕВАЊЕ : зборник посвећен академику Николи Милошевићу
(Говоре: Проф. др Слободан Грубачић и Зоран Живковић)

ВЕНЧАЊЕ У ВОЗУ / Мирослав ТОХОЉ

(Говоре: Мирослав Тохол и Желидраг Никчевић)

(Награда «Борисав Станковић» за 2007.)

МЕЂУНАРОДНИ САЈАМ КЊИГА
"ТРГ ОД КЊИГА"
ХЕРЦЕГ-НОВИ, 21-28. ЈУЛ 2008.

"Дођите моји најбољи пријатељи,
моје књиге, и поведите ме"
А. Каули

27. 07. (недеља) 21:00

ТЕСЛА ИЛИ ПРИЛАГОЂАВАЊЕ АНЂЕЛА :драма
(Текст Стеван Пешић; редитељ Душан Михаиловић)
Улоге: Љубивоје Тадић и Радован Миљанић

НОЛИТ и ЈУ ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА И ЧИТАОНИЦА ХЕРЦЕГ-НОВИ
МЕДИТЕРАНСКА ЗАГОНЕТКА : Бока и Бокељи / Славо Стојковић
(Говоре: Славо Стојковић, Др Ђорђе Бубало, Зоран Живковић и Невенка
Митровић)

ПОТАЈНИК / Иван Негришорац
(Говоре: Иван Негришорац и Желидраг Никчевић)
(Награда „Јован Јовановић Змај“ за 2007.)

28. 07. (понедељак) 20:30

**МАЛИ ПРИНЦ : дјечији мултимедијални програм (НВО Аvenir –
Херцег-Нови)**

ДИВЉИ ЈАГАНЦИ / Ева РАС
(Говоре: Ева Рас и Радмила Кунчер)

НВО КЊИЖЕВНА ЗАЈЕДНИЦА ХЕРЦЕГ- НОВИ И ЊЕНИ ГОСТИ
(Говоре: Славка Даковић, Душан Говедарица, Веселин Лазаревић, Никола
Мартинковић и Снежана Вукићевић-Чворо)

ДОДЈЕЉИВАЊЕ НАГРАДА И РИЈЕЧ НА ЗАТВАРАЊУ

Напомена:

Организатор задржава право измјене програма.
У случају кише програми ће се одржати у галерији „Ј. Б. Бенковић“

Градска библиотека и читаоница Херцег Нови

Tel: +382 88 321 900
+382 88 324 328
e-mail: biblhn@cg.yu
web: www.bibliotekaherceg-novi.org.yu

1. LAGUNA, Beograd,
2. PLAVI ЈАНАЌ GROUP, Beograd
3. НАРОДНА КЊИГА-АЛФА, Beograd
4. АКИА МАЛИ PRINC, Beograd
5. EZOTERIA, Beograd
6. BOOK MARSO, Beograd
7. АГОРА, Зрењанин
8. ARS LIBRI, Beograd
9. БЕОГРАДСКА КЊИГА, Beograd
10. РАΙΔΕΙΑ, Beograd
11. НОЛИТ, Beograd
12. FENIKS LIBRIS, Beograd
13. СРПСКА КЊИЖЕВНА ЗАДРУГА, Beograd
14. ПАНОРАМА-ЈЕДИНСТВО, Приштина
15. ФИЛИП ВИШЊИЋ, Ниш
16. VESMARK, Beograd
17. ДОБРА КЊИГА, Beograd
18. LOGOS ART, Beograd
19. CLIO, Beograd
20. ALNARI, Beograd
21. ТАВЕРНАКЛ, Sremski Karlovci
22. ЈАСЕН, Beograd
23. MONO I МАНЈАНА, Beograd
24. IPS, Podgorica:
  - * PENGUIN
  - * PRPERCOLLINS
  - * PULLMANN
  - * TASCHEM
  - * DAAB
  - * ORION
  - * ARROW
25. УШЋЕ, Beograd
26. АРХИПЕЛАГ, Beograd
27. АГЕНЦИЈА ЈОВАН, Beograd
28. BELI PUT, Beograd
29. NOVA ŠKOLSKA KNJIGA, Beograd
30. DATA STATUS, Beograd
31. БОКЕЉСКО ИЗДАВАШТВО
32. GOSPA OD ŠKRPJELA, Perast
33. НЕВЕН, Земун
34. РУБИКОН, Нови Сад
35. ЦИД, Подгорица
36. SLUŽBENI LIST CRNE GORE, Podgorica
37. УНИРЕКС, Подгорица
38. СВЕТИГОРА, Цетиње
39. KREATIVNI CENTAR, Beograd RADIUS, Herceg Novi
40. НАРОДНА КЊИГА, Подгорица
41. БЕСЈЕДА, Бања Лука
42. ЗАДУЖБИНА „ПЕТАР КОЧИЋ“, Бања Лука-Beograd
43. GLIGORIJE DIJAK, Podgorica
44. НАША КЊИГА, Beograd
45. PARTENON, Beograd

- ▶ ОТВАРАЊЕ „ТРГА ОД КЊИГА“ - 21. јул 2008. (понедељак)
- ▶ ПОЗДРАВНА РИЈЕЧ: Дејан МАНДИЋ, градоначелник Херцег Новог
- ▶ БЕСЈЕДА НА ОТВАРАЊУ САЈМА: Томас ВЕНЦЛОВА

□

- ▶ ЗИМСКИ РАЗГОВОР – Томас Венцлова
- ▶ говоре: Томас ВЕНЦЛОВА, Гојко БОЖОВИЋ и Бисерка РАЈЧИЋ

▶ **Томас ВЕНЦЛОВА** рођен је 1937. године у Клајпеди, на сјеверу Литве. Завршио је Филолошки факултет у Вилну. Преводио је на литвански Бродског, Манделштама, Елиота, Женеа, Џојса, Дилена Томаса, Гинзберга. Као пјесник дебитовао је 1957. године. Припадао је кругу Ахматове и Пастернака. Поезију претежно пише на литванском, али и на пољском и руском. Пише у класицистичком духу, с извјесним примјесима трагизма и сјеверњачке метафизике. Објавио је пјесничке збирке: "Знак језика" (1972), "98 песама" (1977) и "Згушњавајућа светлост" (1989), које су преведене на преко двадесет језика.

Шездесетих и седамдесетих година припадао је демократској опозицији, интелектуалцима – дисидентима. Политички ангажован, повезује се с руским и пољским дисидентским писцима. Као један од оснивача Хелсиншке групе у Литви, морао је да емигрира и од 1977. живи у САД. Предавао је на Беркли универзитету, а од 1978. на универзитету Јејл предаје славистику и балтистику.

Као теоретичар књижевности, аутор је више есејистичких књига. Послије слома комунизма покушава да утиче на промјену литванске културне политике и промоцију њене културе у свијету. Говори девет језика. Добитник је више престижних награда и један је од најозбиљнијих кандидата за Нобелову награду.

▶ О ПОЕЗИЈИ ТОМАСА ВЕНЦЛОВЕ

„Један од основних митова којима се бави Томас Венцлова је мит о Одисеју, као покушај целокупног спознавања и разумевања света. Ерудиција, непрекидно преиспитивање финог ткива памћења и сећања, чине овог песника изузетним и веома другачијим и посебним. Без обзира да ли пише о несталим пријатељима који говоре у собама које више немају зидове, или о Картагини после много лета, главни јунак свих песама овог ствараоца је - светлост, која је у једној величанственој песми посвећеној Јосифу Бродском, "захвална за све што је до краја било". (Бисерка Рајачић)

▶ **Бисерка РАЈЧИЋ** (1940.) је писац и преводилац с пољског, руског, чешког, словачког, бугарског и словеначког. Има огроман преводилачки опус: више од педесет објављених књига поезије, прозе, есеја и филозофске литературе.

- **РАΙΔΕΙΑ, Београд- Албер КАМИ: сабрана дјела (Есеји)**
- **22. јул 2008. (уторак)**
- **Говоре: Петар ЖИВАДИНОВИЋ и Милена ЂОРЂИЈЕВИЋ**

► **Албер КАМИ** (1913 – 1960.), француски романописац, драматичар, новинар, есејист. Добитник Нобелове награде за књижевност 1957. године. За вријеме Другог свјетског рата учесник покрета Отпора. 1945. постаје главни уредник листа "Le Combat". Од 1947. посвећује се искључиво књижевности.

У његовом стваралаштву могу се уочити три етапе, обиљежене тематским избором и филозофским прекупацијама. Прву етапу чини роман „Странац”, есеј „Мит о Сизифу”, књиге огледа „Лице и наличје” и „Свадбе”, драме „Калигула” и „Неспоразум”. Ову етапу карактерише истраживање апсурда. Другој етапи припадају роман „Куга”, есеј „Побуњен човек” и „Лето”, драме „Опсадно стање” и „Праведници”. Сва дјела обиљежава филозофија побуне. Трећу етапу, која представља синтезу поетичких трагања и филозофских испитивања, чине роман „Пад”, приповјетке „Изгнанство и краљевство”, есеји „Размишљања о гилјотини” и „Говори у Шведској”.

Након његове смрти објављен је роман "Сретна смрт", написан прије "Странца". Недовршени аутобиографски роман „Први човјек” објавила је његова кћи 1994. године.

► **РАΙΔΕΙΑ**, основана крајем 1991. године издавачку дјелатност отпочела је објављивањем књиге „Писати” Маргерит Дирас, у октобру 1994. године. Објављују наслове из различитих области (филозофија, књижевност, историографија, медицина, лексикографија). У едицији Сабрана дела, приређена су и изабрана дјела Албера Камија у четири тома (новеле, романи, есеји и позориште).

► **„Изгнанство и краљевство”** састоји се од шест новела: Прељубница, Отпадник, Неми, Гост, Јона и Камен који расте.

Новеле су повезане јединственом темом изгнанства, која је у њима обрађена на шест различитих начина, од унутрашњег монолога до реалистичног приповедања. Кад је реч о краљевству које се такође помиње у наслову, оно представља, у извјесном смислу, слободан и огољен живот који тек треба да пронађемо, да бисмо на крају били поново рођени.

- **„Романи”**: Срећна смрт, Странац, Куга, Пад, Први човек

- **АРХИПЕЛАГ, Београд- Адам ЗАГАЈЕВСКИ: збирка пјесама „АНТЕНА“,**
- **22. јул 2008. (уторак)**
- **Говоре: Гојко БОЖОВИЋ и Бисерка РАЈЧИЋ**

► **Адам ЗАГАЈЕВСКИ** (1945, Лавов, данашња Украјина), један од најзначајнијих савремених свјетских пјесника и есејиста. Студирао је филозофију и психологију у Кракову, гдје је, радећи као професор филозофије, живио до 1980. године. Послије тога пресељава се у Сједињене Америчке Државе, гдје је универзитетски професор у Тексасу, док један део године живи у Паризу, гдје је коиздавач „Литерерне ревије“. Послије пада Берлинског зида Загајевски градовима у којима живи поново придружује и Краков.

Један је од најпревођенијих пољских пјесника, два пута је био кандидат за Нобелову награду. Његова дјела превођена су на двадесетак језика.

Књиге пјесама: Саопштења (1972), Месарнице (1975), Писмо. Ода множини (1982, 1983), Путовати у Лавов (1985), Платно (1990), Огњена Земља (1994), Жеђ (1999) и Антене (2005).

Најважније књиге есеја: Мали Ларус (1991) и Одбрана ватрености (2002).

► О ПОЕЗИЈИ АДАМА ЗАГАЈЕВСКОГ

Према наводима "Архипелага", Загајевски у поезији оличава тихо, суптилно и промишљено преиспитивање људске свакодневице у модерном свијету обликованом у судару истинских човјекских намјера и друштвених нужности, зла политике и објести историје. Тај судар у пјесмама Загајевског задобија карактер кључне драме модерног доба. Отворени и према малим догађајима, мистици малих ствари и епифанијама свакодневице, као и према великим догађајима модерног доба, стихови Загајевског уобличавају узбудљиву слику модерног свијета и човјекове судбине у њему.

► АДАМ ЗАГАЈЕВСКИ О ПОЕЗИЈИ:

... На једном америчком универзитету пришла ми је млада, лијепа дјевојка и рекла да јој је једна моја пјесма спасила живот. Не могу да вјерујем у њену причу до краја, али можда се управо у том сусрету скрива прави смисао поезије који је већи од свих нас... Моја путовања откривају постојање дивних читалаца широм света. Иако је то мали круг људи, они су ипак огледала друштва у којима живе.

► ПУТ ДО КЊИГЕ – Миле ГРОЗДАНИЋ

► 22. јул 2008. уторак

► Говоре: Проф. Миле ГРОЗДАНИЋ, Проф. др Ратко БОЖОВИЋ,
Бошко МИЈАНОВИЋ и Желидраг НИКЧЕВИЋ

► Миле ГРОЗДАНИЋ (1942) је дипломирани графичар, редован професор на Факултету ликовних уметности у Београду и на Факултету ликовних умјетности на Цетињу, ликовни стваралац с бројним самосталним и групним изложбама у земљи и иностранству, добитник многих награда из области ликовне графике, сликарства и графичког дизајна. Графички је обликовао велики број књига, часописа и каталога. Професор др Лазар Трифуновић за њега је написао: "Миле Грозданић је завршио Академију, али је највише научио у животу и у штампарији, за регалом, у директном контакту с цинком и оловом; то су његови универзитети које је прошао као шегрт и калфа, мирно, без нервозе, пун повјерења у живот и људе..."

► О „ПУТУ ДО КЊИГЕ“

Књига Милета Грозданића "Пут до књиге" у издању Публикума, на Сајму књига у Београду добила је награду "Најлепша књига 2007". Али она је много више. Ријеч је о до сада најкомплетнијој "књизи о књизи" објављеној код нас, "свеобухватној анализи која третира тематику стваралачког подухвата на формирању и коначном обликовању књиге", каже аутор.

На преко 600 страница, у више од 400 јединица у којима су темељно обрађени појединачни елементи књиге, уз више од хиљаду илустрација, Миле Грозданић је сабрао своје деценијско искуство и на једном мјесту дао све што о појму књиге треба рећи – од прегледа општег развоја обликовања књиге и развоја књижних писама до најисцрпнијих података о графици књиге и издавачкој и штампарској књижној техници, од њеног настанка до данас.

Грозданићево дјело краси раскошан илустративни материјал којим се визуелно допуњавају поједине тврдње, идеје и процеси. А ту су и биографије значајних личности у контексту доприноса развоју књижне уметности, многи цитати најпознатијих наших писаца, стихови...

Књига има седам поглавља: писмо, сликарско графички поступци, књига, начела, слово, линија, украс; од рукописа до књиге и, на крају, нове могућности у којима се указује на поједностављени начин рада у издавачко-штампарској дјелатности помоћу моћне рачунарске технологије.

- **СЕРВАНТЕС МЕЂУ ШЉИВАМА – Радивије БОЈИЧИЋ**
- **23. јул 2008. сриједа**
- **Говоре: Радивоје БОЈИЧИЋ и Желидраг НИКЕВИЋ**

► **Радивоје БОЈИЧИЋ** (Иванград, 1949.) Књижевник, стиричар, драмски писац, колумниста Ошишаног јежа, Политике, Дневника, Вечерњих новости, НИН-а, Експреса, Блица, Гласа, Дуге, Гласа Црногораца, Телевизије Студио Б, телевизије YU инфо...

"Африка за петама", афоризми (1989) "Удбина зграда", роман (1992) "Приче из политике", козерије (1993) "Спонзор ноћас мора пасти", роман (1994) "Превише тачно", афоризми (1996) "Жестоки момци", монодраме (1997) "Између два света", роман (1997) "Пад увис", роман, (1998.) "Како сам убио Гутемберга" (1999.) "Срби после Христа", сатире, (1999.) "Седмица у недељи", роман (2.000.) "Капетан Визин", роман (2.000.) "Амбис у провалији", сатире (2001.) "На ушћу двеју река испод Авале", роман (2003.) "Српско-политички речник", речник (2004) "Мулен Ружа", роман (2004) "За одличан успех и примерно владање", роман (2004), ТВ серије и монодраме...

Бојичић је добитник награде "Јован Хаџи Костић" коју додјељују "Вечерње новости" и за коју увијек конкурише велики број сатиричара. Жири у коме су били Александар Баљак, Растко Закић, Драган Ускоковић и Александар Чотрић једногласно је одлучио да награда за 2007. припада Бојичићу уз образложење: "Радивоје - Лале Бојичић је један од најплоднијих и најприсутнијих сатиричара, како у српској књижевности, тако и у новинарству. Његови написи су актуелни, инспирисани свакодневним животом обичног човека, а успешно се бави свим сатиричним жанровима, од афоризма до романа."

► **О ДЈЕЛИМА РАДИВОЈА БОЈИЧИЋА:**

"Хумористичко сатирични водич кроз Београд и његову митологију. Искошен али проицљив поглед дуге историје и разубјене географије, главног града, лексикон београдског духа, карактера и појмова"... (**На ушћу двеју река..**)

"Згуснуто и загрцнуто, обиљем ироничне ерудиције и хумористичких асоцијација, написао је Бојичић језичку бурлеску, одјек апсурдне логореје нашег доба - читљиву прозу критичко-сатиричних prizора и коментара нашег свијета, времена, морала и човјека" (**Сервантес међу шљивама**)

► СЛЮ (Београд) - МАЛЕ ТАЈНЕ - Горан МАРКОВИЋ

► 23. јул 2008. сриједа

► Говоре: Горан МАРКОВИЋ и Зоран ХАМОВИЋ

► **Горан МАРКОВИЋ** (Београд, 1946.) редитељ и сценариста, редовни је професор Факултета драмских уметности, члан је Academie Europeene du cinema et de la television са сједиштем у Бриселу. Студије филмске режије заршио је у Прагу на филмској академији ФАМУ. У књизи 501 Movie Directors коју су објавили енглески издавач Quintessence и амерички Barrons, објављене су биографије, филмографије, историјски и естетски значај 501 најзначајнијег филмског редитеља на свијету према избору Stevena Jay Schneidera. Горан Марковић и Емир Кустурица једини су наши редитељи који су се нашли у овом одабраном душтву.

Филмови 1976. "Специјално васпитање", 1978. "Национална класа", 1980. "Мајстори, мајстори", 1982. "Вариола вера", 1985. "Тајванска канаста", 1987. "Већ виђено", 1989. "Сабирни центар", 1992. "Тито и ја", 1995. "Урнебесна трагедија", „Кордон“. Књиге: 1988. "Чешка школа не постоји", 1993. "Тито и ја".

Позоришне режије: "Пазарни дан" Александра Поповића ("Звездара театар"), "Београдска трилогија" Биљане Србљановић (ЈДП - Театар "Бојан Ступица"), "Пандорина кутија" Горана Марковића (Београдско драмско позориште)

Драмски текст: "Турнеја" (Атеље 212), "Говорна мана" (Народно позориште), "Пандорина кутија" (Београдско драмско)

► **„Мале тајне“** - Писац и редитељ у свом добро познатом маниру комбиновања документаристичког материјала, биографских прича и фикције, прати сагу о настајању једног модерног позоришта. Инспирацију налази у судбинама групе театарских занесењака који непосредно пред Други свјетски рат, током окупације и најзад у вријеме установљавања комунизма започињу и остварују животни пројекат **театра као процеса**, показујући како интерференције политике, свакодневне биједи и животне препреке, тешко да праве умјетнике могу да удаље од оног што им је судбина предодредила. Лако се препознаје у основи прича о настајању нуклеуса из ког је као прво модерно позориште настало Београдско драмско.

► За „Мале тајне“ сам аутор каже да се није либио да прекраја збивања, да их измјешта из времена у којем су се десила, а да особе које су у њима учествовале мијења или измишља комбинујући њихове особине.

► **ИСКУШАВАЊЕ ФИЛМА : Живко Николић и његово филмско дјело - Мато и Божена Јелушић**

► **23. јул 2008. сриједа**

► **Говоре: Мр Божена ЈЕЛУШИЋ, Горан МАРКОВИЋ и Желидраг НИКЧЕВИЋ**

► **Пројекција документарних филмова: МАРКО ПЕРОВ и ПРОЗОР**

► **Живко НИКОЛИЋ** (Озринићи код Никшића. 29. новембар 1941.) филмски и телевизијски редитељ сценариста и сликар похађао је умјетничку школу у Херцег Новом а Академију за позориште, филм, радио и телевизију у Београду. У филмску умјетност ушао је с краткометражним филмовима (Ждријело, Баук, Марко Перов, Прозор, Биљег). Потписао је неке од најважнијих играних филмова југословенске кинематографије (Бештије, Јована Лукина, Смрт господина Голуже, Чудо невиђено, Лепота порока, У име народа, Испушавање ђавола) и аутор култне телевизијске серије "Ђекна још није умрла а ка' ће не зна се". Добитник је бројних домаћих и међународних награда а последњу, за животно дјело, добио је на београдском мартовском Фестивалу документарног и краткометражног филма 2001. године. Преминуо је у августу исте године. "Свако има право на своју Црну Гору, онакву како је осјећа и види, како је понио кад је први пут тај свијет угледао" ријечи су Живка Николића, редитеља чија остварења памте бројни гледаоци баш као што они који су били у прилици да са њим чешће разговарају знају да је потребу за стварањем објашњавао потребом за љепотом истине. "Откривати истину, то је у неку руку, додирнути љепоту" говорио је Николић.

► **Мато ЈЕЛУШИЋ** (Будва, 1953 – 2003.) дипломирао је социологију на Филозофском факултету у Београду. Писао је студије и огледе, приказе и сценарије. Објавио је књиге: „Како је Будва сањала Медитеран“ (Мато Јелушић и Божена Јелушић) и „Ко одлучује о Будви“ (Мато Јелушић и Сретен Вујовић)

► **Божена ЈЕЛУШИЋ** дипломирала је општу књижевност и теорију књижевности на Филолошком факултету у Београду и на истом факултету магистрирала 1999. године. Од 1980. ради као професор књижевности у Будви. Бави се научним радом из области теорије и историје књижевности, књижевном, позоришном и ликовном критиком као и методиком наставе књижевности. Објавила је књигу „Митско у Лалићевим романима“, а један је од аутора у књизи „Learning to change“ (The Experience of Transforming Education in South East Europe).

► **КУЧЕ КОЈЕ НИЈЕ УМЈЕЛО ДА ЛАЈЕ**

- Дјечији умјетнички центар – Подгорица
- Драматизација и режија Давор ДРАГОЈЕВИЋ
- 24. јул 2008. четвртак

Луткарску представу "Куче које није умјело да лаје" Дјечјег умјетничког центра Подгорица Драгојевић је режирао по тексту Ђанија Родарија, чувеног италијанског писца за дјецу чије су „Телефонске приче“ омиљена литература младих широм свијета, лутке и сценографија дјело су Сашке Моштрокол; играју: Дијана и Давор Драгојевић.

► **ГРАД У КОМЕ СУНЦЕ РАСТЕ**

- Вече посвећено Драгану РАДУЛОВИЋУ
- 24. јул 2008. четвртак
- Сценарио Јелена ЂОНОВИЋ
- наступају: Дејан ЂОНОВИЋ, дјеца вокални солисти из Херцег-Новог и КСЦ ДиАно

Драган РАДУЛОВИЋ, дјечји пјесник, сликар и истакнути телевизијски стваралац, рођен је 1951. у Никшићу. Заступљен је у антологијама, читанкама, лектири, а поезија му је преведена на више језика... Међу бројним наградама је и Змајева за изузетан допринос савременом изразу у поезији за дјецу и Тринаестојулска...

Његове приче из телевизијског циклуса „Мали велики“ обишле су свијет и свјетске фестивале... Више година био уредник дјечјег програма Телевизије Црне Горе, као и један од оснивача музичко-забавних фестивала за дјецу.

Радуловић је преминуо у Подгорици 2002. године.

Дејан ЂОНОВИЋ (1965.) – глумац, У Херцегновском позоришту од 1986 -1993. имао је 18 премијера , од 1993. године стално је запослен у подгоричком Дјечјем позоришту (сада Градско позориште).

У матичном и другим позориштима (Центар за културу- Тиват и Никшићко позориште) имао је око четрдесетак премијера.

Објавио три збирке пјесама за дјецу "Распродаја снова" , "Срце ми је шарено" и „Одлична идеја“ ... Компонује пјесме за дјецу.

Допринос програмима Трга од књиге даје од оснивања манифестације, а његови програми за дјецу увијек изазивају посебну пажњу и остављају одличан утисак, не само на најмлађу него и на одраслу публику.

- **ЈАСЕН (Београд) - СТУДИЈА О БОГОРОДИЦИ** - Мирјана Татић-Ђурић
- **Говоре: Проф. др Драго Перовић и Слобо Станишић, проф.**
- **24. јул 2008. четвртак**

► **Мирјана ТАТИЋ ЂУРИЋ** (Београд, 1924.) матурирала је потом и дипломирала у Београду, на Београдском универзитету 1949. године. Од 1948. године радила је као библиотекар Семинара за историју уметности и волонтирала у Јагићевој библиотеци. Завршила је и музејски курс при Народном музеју, у којем је провела радни вијек од 1950. до 1988. године, прво у звању кустоса (1954), вишег кустоса (1965) и музејског савјетника (1974-1988) до пензионисања. У Народном музеју је радила на документацији, музеолошким, педагошким, стручним и научним пословима из области археологије и историје умјетности. Наступала је на научним скуповима у земљи и иностранству, и објављивала своје научне резултате у страним и домаћим стручним часописима (преко 120 библиографских јединица). Учествовала је на бројним домаћим и међународним конгресима.

► **СТУДИЈА О БОГОРОДИЦИ** представља пресјек приказивања лика Богородице кроз историју хришћанства и настала је на основу ауторкиних вешедеценијских архивских и теренских проучавања у највећим свјетским научним центрима. Сачињава је ,на око 700 страна у оквиру којих је и 40 илустрација у боји, 40 студија о Богородици, насталих између 1966. и 2006. године, уз исцрпно навођење релевантне литературе од античких времена до најсавременијих списа.

Студије о Богородици се нижу оним редом како су објављиване у домаћим и страним часописима, актима конгреса и разним зборницима из историје умјетности и византологије... Ослањајући се на материјал из историје умјетности, ауторка прониче у најдубља значења приказаних ликова. Захваљујући релевантној литератури књига Студије о Богородици ће свима који се баве овом темом умногоме помоћи да се снађу у мноштву литературе која се чува у великим свјетским културним и научним центрима.

Мирјана Татић Ђурић је за вријеме својих студијских путовања сама начинила велики број снимака, који су данас, можда, технички превазиђени, али веома значајни ако се има у виду да су током последњих 40-так година многе иконе или оштећене или уништене. У доношењу закључака о поријеклу, распрострањености и развоју појединих типова Богородице, ауторка је пошла од темељног и свестраног познавања иконографије у православним земљама, као и у хришћанском католичком свијету.

- ▶ рН : роман - Драшко МИЛЕТИЋ
- ▶ Говоре: Драшко МИЛЕТИЋ и Желидраг НИКЧЕВИЋ
- ▶ 24. јул 2008. четвртак

▶ **Драшко МИЛЕТИЋ** (1963, Котор), дипломирао је на Београдском универзитету, радио као туристички водич, новинар и уредник. До сада је објавио роман "Аутопортрет" и збирку песама "Осми падеж", а написао је и "Мушке приче"... Његов роман под необичним насловом, "рН", по мишљењу књижевног критичара Љиљане Шоп немогуће је сажето препричати већ у њега једноставно ваља заронити као у калеидоскоп.

▶ "рН"

У роману рН, са поднасловом базно-неутрално-кисело, аутор прича о супружницима Ксенији и Гаврилу Спонза, који крајем 1999. године пакују ствари за селидбу из једног београдског насеља у друго, и увјерљиво говори о суноврату и распадању нашег друштва. Драшко Милетић приповједа разбокореним и сочним језиком, док преплитањем временских токова и уметањем многобројних споредних прича испитује границе романа као жанра. (преузето са сајта: www.dksg.co.yu)

▶ "За мене је и роман вид поезије, премда би у мом случају свакако требало посумњати да сам написао иједан роман досад јер је «Аутопортрет» збирка прича са романескним претензијама, или како је то критика рекла микророман, док је «рН» роман контра роману. Поезију сматрам пароксизмом ћутње (тиховања!) и самоће. Роман прологоменом поезије.

Поезију сам писао од 1990. и за петнаестак година, ето, написао свега педесетак пјесама, да би једног дана са рукама пуним поезије отишао код Милоша Комадине и након разговора с њим, читаве ноћи се обрачунавао са сумњивим пјесмама. Тако је наредног јутра остало 34 песме. Она последња је настала након Милошеве смрти и то је и последња коју сам написао. У ствари, последња уопште.

Држим да је цијена поезије сувише висока. Зато и смијем рећи да ће "Осми падеж" бити моја једина поетска збирка."

(Драшко Милетић)

- ▶ ЈУ ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА И ЧИТАОНИЦА ХЕРЦЕГ-НОВИ
- ▶ БОКА 27 : Зборник радова из науке, културе и умјетности
- ▶ Говоре: Зорица ЧУБРОВИЋ, др Ђорђе БУБАЛО и Проф. др Дарко АНТОВИЋ
- ▶ 25. јул 2008. (петак)

Зборник „Бока“ је почео да излази 1969. године и тада је Редакциони одбор изложио свој концепт часописа који се до данас није мјењао.

Подсјећања ради, а уз најаву представљања 27. броја „Боке“ у којој су фотографије, први пут штампане у колору, концепција је 1969. овако дефинисана: „Бока Которска, као географска одређеност, због више феномена који је одређују, пружа данашњој науци неисцрпан мајдан за њено посматрање и проучавање и то у областима више научних грана и дисциплина. Насељена још у прва времена, она је као географска територија постала арена на којој су се смјењивале цивилизације и културе, те је у ономе што је зуб времена очувао подарила науци изванредне могућности да своја открића потврди, као и да са неких подигне вео тајанствености. У корак са техником и све савременијим методама испитивања њена ће неисцрпност и значај све више расти.

Из тог разлога, а из оног другог – да се покаже да Бока Которска није само туристички бисер због својих природних лепота, већ због своје богате културне прошлости, радни колектив Завичајног музеја у Херцег-Новом осетио је као неопходност да покрене ову своју едицију, како би необавијештеним пружио могућност да Боку Которску свестраније упознају, а научнике подстакло на сарадњу, размјену мишљења и полемику».

У 27. Зборнику „Бока“ аутори радова су: Проф. др. Невенка Богојевић – Глушчевић, Мр. Катарина Митровић, Проф. др. Драги Маликовић, Доц. др. Илија Лалошевић, Мр. Јелена Никчевић, Зорица Чубровић, Дејан Палибрк, Драгана Ђоровић, Анита Мажибрадић, Марија Црнић – Пејовић, Саша Недељковић, Александра Мирковић, Данијела Ђукић, Драгана Лалошевић, Ивана Антовић. Аутори прилога у Зборнику су Славо Стојковић, Др. Золтан Мађар, а текстове за грађу потписују Др. Ђорђе Бубало и Горан Комар. И у овом броју тематска лепеза је веома широка, па ћете у Боки наћи, између осталих, податке о поријеклу и установљавању нотарске службе у средњовјековним источнојадранским градовима, о Дубровчанима у Котору у 15. вијеку, о издвојеним фортификационим пунктима на подручју Херцег Новог, о црквама св. Ђорђа на Врби, о Лазарету и капелици св. Рока у Мељинама, о иселавању Бокеља до Другог свјетског рата, о обичајима у Боки али и о опери "Балканска царица", насталој у Котору 189. године...

- **НОЛИТ (Београд) - ПАД РУСКОГ ЦАРСТВА / Сава Живанов**
- **Говоре: академик Драгољуб ЖИВОЈИНОВИЋ, Проф. др Сава ЖИВАНОВ и Зоран ЖИВКОВИЋ**
- **25. јул 2008. (петак)**

► "У свету има много студија о руским револуцијама 1917. године, али је најновија књига „Пад руског царства“ др. Саве Живанова, универзитетског професора у пензији, вероватно најпотпуније и најбриљантније дело на ову тему, које представља част српској науци. "Овако ову књигу, у два тома, на више од 1.200 страница, у издању „Нолита“ и „Мора“, оцјењује проф. др. Никола Поповић, а са оов оцјеном је сагласан и академик Чедомир Попов који истиче да је то јединствено дјело у ширини захвата, анализи, ерудицији, научној дубини, објективности...

Истовремено, „Пад руског царства“ посједује још једну драгоцјену особину: књига је писана изузетно живо, аутор прати догађаје кроз поступке конкретних људи (чланова царске породице, генерала, министара, политичара...), чије врлине, мане или слабости, битно утичу на ток драматичних догађаја, који су дали печат светској историји.

► У једном од интервјуа, аутор др. Сава Живанов је на питање шта је изазвало револуцију 1917. године, између осталог рекао: „У околностима у којима је била Русија на почетку 1917. године револуционарни исход био је једна од реалних могућности. На то су указивали многи актери тадашње политичке сцене. Једни су се револуције плашили и настојали да је у корену сузбију, други су покушавали да је предупреду, трећи су у њој видели спасење. Ипак, револуција која је избила крајем фебруара 1917. све их је изненадила. Она је у великој мери била спонтана, без устанничког штаба и вође. Међутим, и пре револуције и у њеном току било је момената када се реално могло поћи и другим путевима. Сви су то тражили од Николаја II, сви су указивали на опасност за трон и Русију, али је цар својом неодлучношћу пропуштао прилике...”

О улози царице Александре у збивањима која су довела до пада Царства, аутор каже: „Снажна и ауторитативна личност и убеђени аутократа, она је убрзо овладала личношћу неодлучног Николаја II. Царица је непрекидно вршила притисак на мужа да испољи одлучност и чврстину: “Не дозволи другима да буду први и да те заобилазе...Испољи своју личну вољу и не дозволи другима да заборава ко си ти”...

- МЕСЕЧЕВА РОСА - Теодора Тара
- Говоре: Теодора Тара и Катарина Брајовић
- 25. јул 2008. (петак)

► О „МЕСЕЧЕВОЈ РОСИ“

Књижевница Теодора Тара, покушала је да кроз 12 приповјести у „Месечевој роси“ представи прошлост на нов начин, увођењем езотерије у свима добро познате и оне мање знане историјске догађаје. Ријечју, покушала је да у ономе што је било открије и удио чудесног.

Посебну пажњу посветила је мистеријама, односно ономе што, ако одбацимо рационалну слику, може да пружи дубљи (другачији, потпунији) увид у загонетке прошлости.

Радња, смјештена у средњи вијек, простире се дуж цијелог тада познатог свијета, а повезна линија је - Ангорска битка. Јованку Орлеанку тако срећемо као чланицу тајног реда, обучену да ратује и обави задатак који је и у историји забиљежен. Ту је и пут у Америку, сто година прије Колумба, који су организовали Јевреји, ту је и Јелена Балшић, трећа ћерка кнеза Лазара, која десет година води герилски рат са најмоћнијом државом Европе, Млетачком Републиком, ту је и Андреј Рубљов, и прича о паду Цариграда...

Заступљеност све три вјере и мноштво документованих података из дијела историје који је остао случајно или намјерно скривен, чине књигу „Месечева роса“ новом и са документарне стране, и не само на овим просторима.

Форма „Месечеве росе“ је такође јединствена и необична, јер је роман, у ствари, хороскоп једне старе књиге која се, затурена и заборављена, налази у Српској академији наука,.

Историја је тако контрапункт на коме ауторка гради свијет у коме ништа није онако као што се чини на први поглед, а реалност уступа мјесто фантастичном које се намеће као основни лајт-мотив и логика приповједања у књизи „Месечева роса“.

► „Теодора Тара је магично сјединила ерудицију и поезију у оригиналном приповедаштву. Она је писац чија је творачка снага често достојна снази и лепоти историјских личности чије је судбине исписивала.“ (*Добрица Ћосић*)

► **СВЕТИГОРА (Цетиње) - ЕДИЦИЈА СВЕТИТЕЉИ**

► **Говоре: Митрополит црногорско-приморски господин Амфилохије и протојереј Гојко Перовић**

► **26. јул 2008. (субота)**

► Главни циљ "Светигориног" издаваштва је духовно образовање људи нашега рода. Током деценије ипо из "Светигоре" смо добили преко 500 наслова, а ова издавачка кућа је постала један од најплоднијих православних издавача код нас.

Изузетно, ново коло, насловљено је "Светитељи". У сарадњи са компанијом "Новости" "Светигора" у њему објављује луксузне монографије ... Уочи Божића, са благословом Његове светости патријарха српског г. Павла и трудом митрополита Амфилохија, објављена је књига "Свети Сава- принц и просветитељ", саборник и зборник о првом архиепископу, највећем просветитељу српском.

"Књига је богато илустрована, у пуном колору, на 160 страна, од којих је свака мало умјетничко дјело, израсло савременим дизајнерским умом и вјештином из средњовјековног умјетничког наслеђа и потоњег умјетничког стваралаштва, надахнутог личношћу и дјелом Светога Саве", рекао је поводом објављивања књиге протојереј Радомир Никчевић.

Сличне су оцјене и о монографији "Свети Ђорђе, витез Бога живога", која је прави празник икона и текстова о Светом Георгију кроз његову вишевековну историју, "својеврсно житије о великом витезу свеколиког хришћанства", како је рекао епископ диоклијски Јован на промоцији у Подгорици. Књига садржи попис свих цркава у свијету које су посвећене Светом Георгију, и свих чудеса везаних "за тог витеза хришћанства", те представља "најдивнији зборник записа о витезу Бога живога". Архиепископ цетињски, митрополит црногорско-приморски Амфилохије (Радовић) у уводном слову књиге св Ђорђа описује ријечима: "То је онај дивни млади војвода, који је остао веран Господу своме до смрти, приневши му на уздарје све што је имао - и имање своје и младост и сам живот свој, као што је и Господ на Голготи њему и свима нама принео на дар себе самога."

► Податак вриједан пажње: књига "Свети Ђорђе-витез бога живота", штампана у 70. 000 примјерака, у чак 100 000 примјерака штампана су издања о Светом Сави, кнезу Лазару и Светом Николи. Најављена је и књига о Светом Јовану и о Светом Василију Острошком. Та књига ће бити штампана у огромном тиражу за наше прилике, око 300.000 примјерака.

- ▶ **ДУХ И РАЗУМЕВАЊЕ : зборник посвећен академику Николи Милошевићу**
- ▶ **Говоре: Проф. др Слободан Грубачић и Зоран Живковић**
- ▶ **26. јул 2008. (субота)**

▶ У издању Филолошког факултета у Београду објављен је зборник „Дух и разумевање – Николи Милошевићу у спомен“ који су приредили Слободан Грубачић и Јован Делић.

У зборнику своје радове објављују Никша Стипчевић, Ксенија Марицки Гађански, Драгољуб Стојадиновић, Душко Певуља, Мило Ломпар, Радомир Ђорђевић, Слободан Јауковић, Саво Лаушевић, Душан Иванић, Зоран Пауновић, Јован Попов, Јован Делић, Срдан Богосављевић и Слободан Грубачић, који је и аутор увода у Зборник, под насловом „Сетна споменица“.

▶ „Сви знамо да је литерарно дело „пресована душа“, једна у књижевну пресу сабијена психолошка карактеристика. Но управо се зато најпре морају отклонити два, у основи наивна, психолошка метода тумачења. Један је препознавање биографских података у ауторовом делу, други њихово уношење у дело из индискретних, претежно скандалозних хроника његовог бурног или двосмисленог живота. А затим, да интерпретацији предходи извесно темпирање текста. Извесно прилагођавање правилима уметничког дела које спаја и наставља оно што би свакодневица, у стварном животу, хтела да прекине и заустави.

Отуда његов дискурс одише оним племенитим архаиком што подсећа на „резану прозу“ каква је била у моди с краја деветнаестог века у европској филозофској књижевности. Почивала је на уверењу да излагање добија на динамичности ако се пише у одсечним, језгровитим реченицама, у опојном стилу старих сановника и календара. Само што је њихово низање код Милошевића увек непротивречно, а стил усаглашен магијом логичке доследности. Писати кохерентно, уз то у сликама које илуструју густо плетиво апстрактних сазнања, то у исти мах за њега значи бити у сагласју с теоријским прегнућем у коме нарочите заслуге припадају откривању стварних узрока за промену научних парадигми у области филолошких и филозофских метода... При томе су отвореност и лакоћа у излагању најсложенијих теоријских ставова и закључака један од битних разлога трајног присуства Николе Милошевића у нашем духовном окружењу, као једног од најзнатнијих филозофа, есејиста и беседника двадесетог века, којима овдашња културна јавност иначе није оскудевала.... Али, у својој виртуозности био је усамљен и једнако удаљен од свих струја у минулом веку – феноменологије на његовом почетку, марксизма на његовој средини, постмодерне на његовом крају.“ (**Слободан Грубачић**)

- **ВЕНЧАЊЕ У ВОЗУ - Мирослав ТОХОЉ**
- **Говоре: Мирослав ТОХОЉ и Желидраг НИКЧЕВИЋ**
- **26. јул 2008. (субота)**

► **Мирослав Тохол** рођен је у Љубињу. Дипломирао је на Филозофском факултету у Сарајеву, гдје живи до 1992. Од 1992. до 1997. живи на Палама код Сарајева, члан је српског политичког руководства и посланик у поратној скупштини. Од 1998. живи у Београду.

Објавио је романе „То снови лампарија“ (1979), „Апотекаркин рај и мушке ствари“ (1981), „Господар срца“ (1986), „Стид“ (1989) и „Кућа Павловића“ (2001), те књиге приповедака „Мала Азија и приче о болу“ (2002).

Аутор је двотомног документарног дјела „Црна књига – патње Срба у Босни и Херцеговини 1992 – 1995“ ,и књиге „Свети ратници“ и рат у Босни и Херцеговини“ .

Добитник је награда „Бранко Ћопић“ и „Иво Андрић“.

► О "ВЕНЧАЊУ У ВОЗУ"

Инспирацију сам за "Венчање у возу" налазио у свом животу. Широк је репертоар на који начин то писци раде. Постоје неки од ових описаних догађаја, али нису у потпуности истинити. Ни један писац неће баш написати толико истиниту причу да му се сутра јунак може јавити и рећи тамо си ме обрукао или исмејао си ме или криво си оно рекао, јер јунаци су по природи, у ствари живи јунаци, веома сујетни. Воле да истичу своју улогу.

Ово су приче које су ухваћене у ваздуху, у могућности, оно што се заправо могло десити, а нисам сигуран да се десило. Књижевна истина није исто што и животна истина, а у књигама је битнија ова врста истине, књижевна. Тако да ако читаоцу делује истинито и стварно оно што сам ја писао, то је мени велика потврда и потврда тој врсти истине.

Једном сам наводио један пример, једну фабулу која се заиста догодила у животу, и сад бих понудио све што поседујем том књижевном мајстору који ће од те фабуле направити приповетку да му читалац не каже "Е, гледај овога што измишља". Јер, живот је у измишљањима јачи од писца, зато писац мора да искористи своју шансу тиме што ће понекад нешто и да измисли, али да измисли тако да изгледа као да је стварно. (**Мирослав Тохол**)

- ▶ **ТЕСЛА ИЛИ ПРИЛАГОЂАВАЊЕ АНЂЕЛА :драма**
- ▶ **Текст: Стеван ПЕШИЋ; редитељ Душан МИХАИЛОВИЋ**
- ▶ **Улоге: Љубивоје ТАДИЋ и Радован МИЉАНИЋ**
- ▶ **27. јул 2008. (недеља)**

▶ "Тесла или прилагођавање анђела' један од најлепших драмских текстова написаних на нашем језику. Као ретко где, овде посматрамо тријумф и науке и уметности. Јер како се у драми истиче, за Теслу су наука и уметност два ока једног лица.

"Заиста, ова драма је више од позоришног чина. Укидајући време и простор, у земаљском значењу тих речи, велики Тесла открива нам десет правила прилагођавања анђела; саопштава нам: Бројеви и једначине су знаци којима се обележава Музика Сфера. Ти звуци су порука уму да живот има смисла, да у васиони постоји савршен склад, и да је лепота узрок и последица Стварања. Та музика је вечно кружење звезданих небеса".

"Најмања звезда је завршена композиција и, уједно, део небеске симфоније. Откуцаји човековог срца су делови те симфоније на Земљи. Васиона је духовна; ми смо тек напола такви. Васиона је моралнија од нас, зато морамо спознати њену природу и свој живот ускладити са њом".

"Представа о Тесли очигледно је саобразна Теслином трагању за позитивним, лековитим енергијама, којима би се могло благотворно деловати на људе. Учествујући у мистичном доживљају, којим је замјењена класична драмска радња, гледалац додирује свјетлост и расте у њој. И не можемо да не будемо, ако не поносни, а оно бар утешени што припадамо тлу и језику на коме још увек може да се осети дух достојан васионе и реч уздигнута до морала звезда".

Јер, како каже Пешић: "Звезда која сија тражи да је гледамо, и да нисмо одвећ обузети собом разумели бисмо њен језик и поруке". (Књижевна реч 465/466)

▶ Као инспирација Стевану Пешићу да напише ову драму послужио је истинити интервју који је 1899. године научник Никола Тесла дао за часопис „Бесмртност“ у својој лабораторији у Колорадо Сапрингсу. Интервју покрива разне теме од исхране до Универзума и све би било сасвим обично да Тесла није „укинуо“ време и простор. Послије оваквог „путовања“ новинар више никада неће бити исти, а ни ми.

У представи, снимљеним гласом учествује и Анђелка Миливојевић-Тадих, која тумачи Теслину мајку.

- **НОЛИТ и ЈУ ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА И ЧИТАОНИЦА ХЕРЦЕГ-НОВИ
МЕДИТЕРАНСКА ЗАГОНЕТКА : Бока и Бокељи / Славо СТОЈКОВИЋ**
► **Говоре: Славо СТОЈКОВИЋ, Др Ђорђе БУБАЛО, Зоран ЖИВКОВИЋ
и Невенка МИТРОВИЋ)**
► **27. јул 2008. (недеља)**

► Славо СТОЈКОВИЋ, новинар и публициста (Луштица, 1939.)
радни вијек провео је у кући „Политика“, прелазећи пут од
сарадника и дописника до уредника и главног и одговорног
уредника.

Годишњу награду „Политике“ за 1974. годину добио је за
серију репортажа о људима који су градили хидроелектрану
Мратиње. НИН-ов фељтон „Олимпијска ватра“ објављиван током
2000. године је заснован на књизи Слава Стојковића, познатог
спортског новинара и публицисте. (објавио „Весмарк“, Београд).

Док је у Боки размишља о Београду, а живећи у Београду сања
Боку, записује Стојковић.

► "Једног од дана позне јесени и раног пролећа, гледајући из
западног дела Боке, сунце излази тачно изнад врхова
Ловћена. Сваки Бокељ који то доживи, везу сунца и Ловћена носи
цео живот. За нас је Ловћен био и остао духовна вертикала, а море
хоризонтала, пут према свету, пут који понекад прати венац злехуде
славе, а најчешће „гроб без обележја“.

Редови који следе скромни су покушај једног Бокеља да одговори на
питање ко су, у ствари, Бокељи били некад, и шта је за њих значило
поднебље где су рођени и одакле су отишли, обично заувек".

(**Славо Стојковић**)

► Проклетство историје, „Невирни Бокељи“, Битка за српски
језик, Милокрвне Бокезице, Живот и пловидба, Јадранско и српско
море, Пљачка за опстанак, Столећа под маслинама, Бокељи у Русији
Од Барија до Дечана, Људи под заставом, Бајо и Вицко, Барок у
процвету, Озана и монахиње, Свети Сава и Превлака, Последња
битка за привилегије, Владика међу Бокељима, Бокељи, не
Далматинци и Време пропадања - наслови су поглавља из књиге
"МЕДИТЕРАНСКА ЗАГОНЕТКА: Бока и Бокељи" за коју је рецензију
написао **Веселин ПЕСТОРИЋ**.

- ПОТАЈНИК - Иван НЕГРИШОРАЦ
- Говоре: Иван НЕГРИШОРАЦ и Желидраг НИКЧЕВИЋ
- 27. јул 2008. (недеља)

Змајева награда Матице српске, најстарија и најугледнија награда за поезију у окружењу, установљена 1953. године, 2007. додељена је Ивану Негришорцу за књигу "Потајник", у издању Издавачког предузећа "Филип Вишњић" у Београду.

► О "ПОТАЈНИКУ"

"Шта је "потајник"? У недавно изашлом "Речнику српског језика" Матице српске нема те ретке, затајене и већ као помало заборављене речи чије би нас извесније значење могло одвести до жижне смисаоне тачке тако насловљене књиге песама Ивана Негришорца.

Има, наравно, у том речнику, прилог "потајно" из ког је настала именица "потајник", али је, судећи према свим поетским нијансама оцртаним или макар наговештеним у Негришорчевим стиховима, сама реч овде надрасла свој корен, и претворила се, у друго име света....

Потајник је, за песника Ивана Негришорца, најпре топоним, назив чарне или зачаране горе, нешто архаично и уму не баш доступно, некакав митски вилајет са две објаве, оностраном и оностраном, гранично подручје на ком престаје да важи уобичајено схватање времена, и откуд се отвара поглед у прошлост. Из те прошлости, за коју песник слуги да га одређује, али не зна како, па се препушта писању стихова не би ли му они донели одгонетку, навиру најразличитији могући гласови.

Обретен у добу које такође не може да докучи, а ни себе у њему, песник послушкује те гласове, и оркестрира их у изобилном колоплету: збирка песама "Потајник" је резултат рада пробуђеног историјског чула једног песника овладаног, делом и превладаног неоавангардног искуства, резиме разговора са оним што је минуло да би, сачувано у речима, остало, а у крајњу руку и митско зазивање душа предака, оних који су својим постојањем учинили да се и сам песник овде, међу нама, појави. (Михајло Пантић)

► **МАЛИ ПРИНЦ**

дјечији мултимедијални програм (НВО Авенир – Херцег-Нови)

► **28. јул 2008. (понедељак)**

► На прошлогодишњем "Тргу од књиге" на завршној вечери, један од програма реализовало је херцегновско Удружење пријатеља француске културе и умјетности - НВО АВЕНИР. Представили су се атрактивним програмом младих учесника петнаестодневне радионице, у току које су најмлађи припремили двије Лафонтенове басне (на нашем и француском језику) и које су допадљиво одиграли пред сајамском публиком, у којој је био и Ив Барели, амбасадор Француске у Црној Гори.

Ове године у истој организацији публици "Трга од књиге" биће понуђен "Мали принц", прича за мале и велике, написана попут бајке, прича која открива свијет вјеровања, сагледан очима дјечака који је доспио на Земљу са далеке, сићушне планете и трага за оданошћу и љубављу. У ствари, то је прича о нама у стварном свијету, о нашим заблудама, грешкама, али и о чистоти душе и откривању најдрагоцјенијих вриједности постојања.

"Мали принц" вјековима осваја праву читалачку публику, уз АВЕНИР, освојиће овог јула изнова и сајамску....

► **ДИВЉИ ЈАГАНЦИ - Ева Рас**

► (Говоре: Ева Рас и Радмила Кунчер)

► **28. јул 2008. (понедељак)**

► **Ева РАС**, (Суботица, 1941.) глумица, сликарка и писац. Дипломирала је на Академији за позориште, филм, радио и телевизију у Београду. Играла је у филмовима Душана Макавејева, Александра Саше Петровића, Живка Николића, Ђорђа Кадјевића. Са филмом Душана Макавејева „Љубавни случај или трагедија службенице ПТТ“ (1967.) постигла је свјетску славу. Најбољу улогу је, по мишљењу већине филмских критичара и теоретичара, остварила играјући Гоцу у филму Александра Саше Петровића „Биће скоро пропаст света“ (1968.). Играла је и у филмовима мађарских редитеља, а добитница је многих филмских награда у земљи и иностранству.

Као писац, дебитовала је 1972. са књигом „Немој да гракћеш за мном на степеништу да сам најлепши“. Објављује потом роман „Сива жена“ (1978), збирке приповједака и поезију: *У дивна давна времена; Кад ми мама купи паре, Петла на пањ, Кућа на продају, Рођени мртви, Са врха месечеве планине посматрала сам свој*

округли гроб, Са Евом у рај, Сребрна постеља...
Добитница је неколико књижевних награда: „Женско перо“,
„Кочићево перо“, „The Manbooker Award International People's
Prize“...

► "Дивљи јагањци" су моја најбоља књига, јер је у тему о ратним страхотама које је преживио мој отац стало све тужно и радосно на овој планети", каже Ева Рас. То је роман о побожном Јеврејину и догађајима које, срећом, ја нисам доживела. После Дахауа мој отац постао је још побожнији, уверивши се да Бога има и да му је захвалан зато што му је наменио улогу жртве а не целата. У тој чињеници је видео божју примисао. Мој отац није говорио о логору а ни ја нисам хтела да га питам. Била сам обесна као и сва деца, хтела сам да му причам о свом одрастању. Ипак, сећам се да је веровао да онај ко је преживео нема права да сведочи о ономе кроз шта су прошли они који су претворени у пепео. Дакле, била су два Дахауа: оних који су успели да се спасу и оних који нису... То је и прича о две девојчице, које су после Другог светског рата постале жртве педофила. Зато сам у књизи нагласила да је за старије од 18 година, што није знак за заштиту морала, већ малолетне деце. (Ева Рас)

► НВО КЊИЖЕВНА ЗАЈЕДНИЦА ХЕРЦЕГ- НОВИ И ЊЕНИ ГОСТИ
► Говоре: Славка Даковић, Душан Говедарица, Веселин Лазаревић, Никола Мартиновић и Снежана Вукићевић-Чворо
► 28. јул 2008. (понедељак)

► Додјелјивање награда и ријеч на затварању „ТРГА ОД КЊИГЕ“
► 28. јул 2008. (понедељак)

►►► У термину од 19,00 до 24,00 h отворен је продајни дио "Трга од књиге", на платоу поред Библиотеке и на улазу на Белависту, на врху степеништа Марка Војновића. Сви заинтересовани издавачи моћи ће да представе своја издања и на **press конференцијама** у читаоници Градске библиотеке.

►►► И овогодишњи ТРГ ОД КЊИГЕ припремљен је уз много добре воље, сарадње са издавачима, ауторима, локалном управом, а са циљем да потврди и подигне досадашњи неспорни квалитет манифестације. На ТРГУ, осим на књиге, обратите пажњу и на ту енергију, на писце, публику, дјecu, цркву, мјесец изнад Белависте, тако ће наше сусретање бити драгоцене, а ми сами себе чинити бољима.

ДОБРОДОШЛИ!